

Кравченко О.В.

КООПЕРАТИВНЕ НАВЧАННЯ

Кооперативне навчання базується на спільній роботі студентів над навчальними завданнями проблемного характеру, коли рішення досягається через поєднання зусиль. Кооперативне навчання сприяє об'єднанню знань, навичок та вмінь студентів, їх здібностей та можливостей, що створює умови для взаємонавчання. Кооперативне навчання вимагає такої організації навчального процесу, при якій як в аудиторії, так і за її межами студенти постійно працюють у парах та малих групах, звітуючи про результати самостійної колективної роботи як викладачеві, так і всій своїй академічній групі в цілому. Існує п'ять складових кооперативного навчання (групового методу), які стають знаряддям при вирішенні завдань цього методу. 1. *Позитивне взаємовідношення*-Учні працюють разом у групі. Вся група має одну мету. Всі мусять разом досягти мети, покладаючись один на одного. 2. *Індивідуальна відповідальність* - Кожен член групи мусить з повагою вислухати інших. 3. *Взаємне спілкування* - Кожен член групи мусить з повагою вислухати інших. 4. *Комунікативні вміння* - У кожного учня важливо виробити вміння слухати інших, допомагати, з'ясовувати, перевіряти, розуміти, розпитувати. Ці вміння допомагають розв'язувати конфлікти та вирішувати проблеми, посилюють комунікабельність, довір'я, вчать керувати. 5. *Поступове вироблення вмінь, процедування* - Спільне вирішення того, як можна поліпшити процес кооперативного навчання. Перевагою технологій кооперативного навчання є те, що вони використовуються у різних сферах діяльності людей, адже дають змогу за короткий проміжок часу вирішити завдання інтенсивного формування та розвитку певних професійних навичок і вмінь. Існують три основні принципи даної технології: 1) «нагороди» (team rewards) – за виконання одного для всієї групи завдання команда одержує спільні для всіх бали, певні заохочення – сертифікати, значки, подяки тощо; важливо, що при цьому групи не змагалися між собою, створювали кооперативне, а не конкурентне середовище, бо всі команди мали різний рівень підготовки та різний час виконання; 2) індивідуальної відповідальності (individual accountability) кожного студента – успіх усієї групи залежав від кожного її члена; це стимулює їх стежити за навчальною діяльністю один одного і всієї команди, надавати допомогу партнерам, щоб кожний засвоїв і зрозумів матеріал, був готовим до будь-яких перевірок – тестування, контрольних робіт, які пропонувалися як групі, так і кожному студенту; 3) рівних можливостей кожного студента досягти успіху – кожний студент заробляє для своєї групи бали, поліпшуючи свої власні попередні результати. Досягнуті раніше результати порівнюються не з результатами інших студентів, а з власними. Це дає можливість студентам із генеральним (середнім) і навіть мінімальним рівнем професійної підготовленості заробляти бали для своєї команди. Поліпшуючи результати попередніх опитувань, тестів, заліків, іспитів, вони можуть приносити своїй команді достатню кількість балів, що (як показали дослідження в J. Hopkins University, R. Slavin) дозволяє їм почувати себе повноцінними членами команди та стимулювало бажання піднімати вище свій рівень професійної підготовленості. Існують такі варіанти роботи в команді (STL): спільне навчання в малих групах (Student Teams – Achievement Division, or STAD) і навчання в командах на основі гри, турніру (Teams–Games–Tournament, or TGT).